RAAD VAN STATE, AFDELING BESTUURSRECHTSPRAAK

VOORZITTER VAN DE VIIe KAMER

A R R E S T

nr. 263.788 van 27 juni 2025
in de zaak A. 244.785/VII-42.884

In zake : de vennootschap naar Turks recht TURISTIK HAVA TASIMACILIK A.S. H.O.D.N. CORENDON AIRLINES
bijgestaan en vertegenwoordigd door
advocaat Benno Simon Friedberg
kantoor houdend te 1181 Amstelveen (Nederland)
Schulp 9
eveneens bijgestaan en vertegenwoordigd door
advocaat Philippe Malherbe
kantoor houdend te 1050 Brussel
Louizalaan 65, bus 11
bij wie woonplaats wordt gekozen

tegen :

het BRUSSELS HOOFDSTEDELIJK GEWEST
bijgestaan en vertegenwoordigd door
advocaat François Tulkens
kantoor houdend te 1000 Brussel
Keizerslaan 3
bij wie woonplaats wordt gekozen

I. Voorwerp van het beroep

1. Het beroep, ingesteld op 29 april 2025, strekt tot de nietigverklaring van "[b]eslissing van het Milieucollege van het Brussels Hoofdstedelijk Gewest […], houdende uitspraak op het beroep aangetekend tegen de alternatieve administratieve geldboete opgelegd door de adjunct-leidend ambtenaar van Leefmilieu Brussel voor inbreuken op het besluit van 27 mei 1999 betreffende de bestrijding van geluidshinder voortgebracht door luchtverkeer (inbreuken gepleegd tussen september & oktober 2022)".

II. Verloop van de rechtspleging

2. Auditeur Benny De Sutter heeft een verslag opgesteld overeenkomstig artikel 93, eerste lid, van het besluit van de Regent van 23 augustus 1948 ‘tot regeling van de rechtspleging voor de afdeling bestuursrechtspraak van de Raad van State’.

De partijen zijn opgeroepen voor de terechtzitting, die heeft plaatsgevonden op 26 juni 2025.

Staatsraad Francis Van Nuffel heeft verslag uitgebracht.

Advocaat Ellen Deleersnyder, die *loco* advocaat François Tulkens verschijnt voor de verwerende partij, is gehoord.

Auditeur Benny De Sutter heeft een met dit arrest eensluidend advies gegeven.

Er is toepassing gemaakt van de bepalingen op het gebruik der talen, vervat in titel VI, hoofdstuk II, van de wetten op de Raad van State, gecoördineerd op 12 januari 1973.

III. Feiten

3.1. Ambtenaren van Leefmilieu Brussel stellen proces-verbaal op ten laste van verzoekende partij, wegens schending van artikel 20, 4°, van de ordonnantie van 17 juli 1997 ‘betreffende de strijd tegen geluidshinder in een stedelijke omgeving’ en niet-naleving van de grenswaarden voor het geluid van vliegtuigen, vastgelegd bij artikel 2 van het besluit van 27 mei 1999 van de Brusselse Hoofdstedelijke Regering ‘betreffende de bestrijding van geluidshinder voortgebracht door het luchtverkeer’ (hierna: besluit van 27 mei 1999).

3.2. Met een beslissing van 29 oktober 2024 legt Leefmilieu Brussel aan de verzoekende partij een administratieve geldboete op van 29.150 euro wegens 28 inbreuken op de grenswaarden van het besluit van 27 mei 1999 vastgesteld in de periode van september 2022 tot oktober 2022

3.3. Op 10 december 2024 stelt de verzoekende partij bij het Milieucollege bestuurlijk beroep in tegen deze beslissing.

3.4. Met een besluit van 28 februari 2025 bevestigt het Milieucollege de beslissing van Leefmilieu Brussel van 29 oktober 2024. Dit is het bestreden besluit.

IV. Onderzoek van de middelen

A. Eerste middel

Uiteenzetting van het middel

4. De verzoekende partij voert de "schending [aan] van recht en/of verzuim van vormen, waarvan de niet-inachtneming nietigheid met zich meebrengt, omdat de meetpunten die worden gebruikt om het geluid van passerende vliegtuigen, waaronder de vliegtuigen van Corendon Airlines te meten, niet in overeenstemming zijn met de manier waarop geluid wordt gemeten".

In de toelichting van het middel verwijst de verzoekende partij naar de door haar bijgevoegde milieueffectenstudie van studiebureau Envisa waaruit zij opmaakt dat het "[v]aststaat dat ten aanzien van de meting van overtreding van de geluidsnormen de daaruit voortvloeiende - en door het Milieucollege […] bevestigde boetes - niet gebaseerd zijn op internationaal overeengekomen geluidcertificering" en besluit zij dat de "meetpunten […] geen deugdelijke juridische basis [kunnen] vormen voor het opleggen van sancties aan Corendon Airlines als gevolg van het overtreden van de geluidsnormen".

Beoordeling

5. Artikel 2, § 1, 3°, van algemeen procedurereglement vereist dat het verzoekschrift tot nietigverklaring “een uiteenzetting van de feiten en de middelen” bevat. Onder middel in de zin van voormelde bepaling wordt verstaan: een voldoende duidelijke omschrijving van de rechtsregel of het rechtsbeginsel waarvan de schending wordt ingeroepen, alsook van de wijze waarop die rechtsregel of dat rechtsbeginsel door de bestreden beslissing wordt geschonden.

De uiteenzetting van een middel is een essentieel onderdeel van de inleidende akte omdat ze de verwerende partij moet toelaten zich te verdedigen tegen de grieven die ten aanzien van haar bestreden beslissing worden aangevoerd en ze tevens de Raad van State in staat moet stellen de gegrondheid van die grieven te beoordelen.

Opdat een door haar aangevoerd middel ontvankelijk zou zijn, dient een verzoekende partij niet alleen duidelijk te maken welke rechtsregel of welk rechtsbeginsel zij geschonden acht, maar ook op welke wijze, naar haar oordeel, die rechtsregel of dat rechtsbeginsel door de bestreden beslissing wordt miskend.

6. Een uiteenzetting die op basis van enkele verwijzingen naar een bijgebrachte milieueffectenstudie van studiebureau Envisa niet verder komt dan de algemene stelling dat de boetes van het Milieucollege op grond van de metingen van overtredingen van de geluidsnormen niet gebaseerd zijn op internationaal overeengekomen geluidcertificering en dat de meetpunten geen deugdelijke juridische basis kunnen vormen voor het opleggen van sancties aan de verzoekende partij als gevolg van het overtreden van de geluidsnormen, kan niet worden beschouwd als een middel in de zin van artikel 2, § 1, 3°, van het algemeen procedurereglement.

De verzoekende partij komt in het middel niet tot het formuleren van een concrete schending van een rechtsregel of rechtsbeginsel die zij aan de bestreden beslissing moet toeschrijven.

7. Het eerste middel is niet ontvankelijk.

B. Tweede middel

Uiteenzetting van het middel

8. De verzoekende partij voert de "[s]chending [aan] van recht en/of verzuim van vormen, waarvan de niet-inachtneming nietigheid met zich meebrengt, omdat Corendon Airlines niet verantwoordelijk kan worden gehouden voor overschrijding van de geluidsnormen en de daarop gebaseerde boetes, temeer nu de aan Corendon Airlines opgelegde boetes in strijd zijn met de Europese Regelgeving".

Zij licht toe dat de Brusselse regelgeving indruist tegen "hogere normen" en strijdt "met de Europese Richtlijnen over luchtverkeer (onder meer Richtlijn 2002/30/EG van het Europees Parlement en de Raad van 26 maart 2002 betreffende de vaststelling van regels en procedures met betrekking tot de invoering van geluidsgerelateerde exploitatiebeperkingen op luchthavens in de Gemeenschap en voor zover als nodig Verordening (EU) Nr. 598/2014 van het Europees Parlement en de Raad van 16 april 2014 inzake de vaststelling van regels en procedures voor de invoering van geluidsgerelateerde exploitatiebeperkingen op luchthavens in de Unie binnen het kader van een evenwichtige aanpak, en tot intrekking van Richtlijn 2002/30 EG) en met de Grondwet, daar het indruist op de federale en Vlaamse bevoegdheden". De regelgeving druist eveneens in tegen de "algemene beginsels van het strafrecht zoals verwoord in de Grondwet onder meer artikel 14 en het EVRM-verdrag, onder meer artikel 7". Zij stelt dat de vraag rijst "wat het karakter van de aan Corendon Airlines opgelegde boetes is" en steunt op de door haar aangehaalde milieueffectenstudie van studiebureau Envisa om te

besluiten dat er “sprake [is] van een feitelijk lawaaigerelateerde operationele beperking, waarbij Corendon Airlines slechts de keuze heeft tussen het accepteren van boetes, omdat deze onmogelijk zijn te voorkomen, of haar dienstverlening vanaf de luchthaven Brussel staken. Een dergelijke beperking is strijdig met de Europese Regelgeving”. Zij ziet in hoofdstuk 2 van het Envisa-rapport de bevestiging van het standpunt dat zij steeds heeft ingenomen, te weten dat zij alle inspanningen ten spijt toch boetes wegens overschrijding van de geluidsnormen krijgt opgelegd, en begrijpt nu ook waarom: het ondoorzichtige, arbitraire, ongecoördineerde, versnipperde en partijdige karakter van de regelgeving. Zij steunt verder nog op deze studie om te besluiten dat “[d]e regelgeving [niet] kan en mag […] de juridische basis vormen om aan Corendon Airlines boetes op te leggen” en “dat het gehele boeteregime ten aanzien van de overtreding van de geluidsnormen geen sanctie behelzen, maar moeten worden gekwalificeerd als een feitelijk lawaaigerelateerde operationele beperking, waarmee de aan Corendon Airlines opgelegde boetes strijdig zijn met de Europese regelgeving”.

Beoordeling

9. Het tweede middel dat eveneens steunt op een studie van Envisa voor de stelling dat de aan de verzoekende partij door het Milieucollege opgelegde administratieve geldboete “een feitelijk lawaaigerelateerde operationele beperking” is die strijdig is met Europese regelgeving, kan evenmin worden beschouwd als een middel in de zin van artikel 2, § 1, 3°, van het algemeen procedurereglement.

In de mate dat de verzoekende partij in haar uiteenzetting van het middel toelicht dat de Brusselse regelgeving strijdt met “onder meer Richtlijn 2002/30/EG” en “voor zover als nodig Verordening (EU) Nr. 598/2014”, duidt zij geen specifieke bepaling aan die zij door de bestreden beslissing geschonden acht. Hetzelfde geldt voor haar stelling dat de Brusselse regelgeving strijdt “met de Grondwet, daar het indruist op de federale en Vlaamse bevoegdheden”. Zij verduidelijkt evenmin op welke wijze de bevoegdheidsverdelende regelen volgens

haar worden geschonden. Ook de aangevoerde schending van artikel 14 van de Grondwet en artikel 7 van het Europees Verdrag tot bescherming van de Rechten van de Mens en de fundamentele vrijheden, die beide het legaliteitsbeginsel in strafzaken waarborgen, wordt niet nader toegelicht.

De vaststelling van de verzoekende partij dat zij in het Envisa-rapport de bevestiging ziet van het standpunt dat zij steeds heeft ingenomen, te weten dat zij alle inspanningen ten spijt toch boetes wegens overschrijding van de geluidsnormen krijgt opgelegd, en dat dit te wijten is aan het "ondoorzichtige, arbitraire, ongecoördineerde, versnipperde en partijdige karakter van de regelgeving" en dat die regelgeving "niet de juridische basis [kan en mag] vormen om aan Corendon Airlines boetes op te leggen", voldoet daartoe niet.

De verzoekende partij komt in het middel niet tot het formuleren van een concrete schending van een rechtsregel of rechtsbeginsel die zij aan de bestreden beslissing moet toeschrijven.

10. Het tweede middel is niet ontvankelijk.

BESLISSING

1. De Raad van State verwerpt het beroep.

2. De verzoekende partij wordt verwezen in de kosten van het beroep tot nietigverklaring, begroot op een rolrecht van 200 euro en een bijdrage van 26 euro.

Dit arrest is uitgesproken te Brussel, op zevenentwintig juni tweeduizend vijfentwintig, door de Raad van State, VIIe kamer, samengesteld uit:

Francis Van Nuffel,	staatsraad, waarnemend voorzitter,

bijgestaan door

Bart Tettelin,	griffier.

De griffier	**De voorzitter**
Bart Tettelin	**Francis Van Nuffel**